

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

279. An beneficia omnia resignari possint, & quorum beneficiorum resignatio facilè, vel difficulter admittatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ius, nu. 2. tenentes simpliciter de resignantibus in favorem, si resignatio non est foratica effectum. Verum responsio nostra constat ex dictis, & pro certo suppositis aliis; nimirum, quod ubi jus non abdicatur a resignante, beneficium non vacet; adeoque opus non est, illud de novo providere resignanti; non servatis autem conditionibus non abdicatur jus a resignante, juxta Rot. decis. ult. in antiq. de rerum permut. Paris. loc. cit. nu. 7. & talis conferatur non resignasse juxta Rot. ibid. & Innoc. in c. inter cetera. de prabend. in principio; seu titulus ac possessio non dicitur dimissa, nisi adimpleta conditione, ut Innoc. loc. cit. gl. in c. olim. de rest. spol. Paris. n. 10. eum actus habeatur ac si non esse factus non purificata conditione. Paris. n. 9. citans C. Paris. conf. 5. n. 7. vol. 4. Socin. Jun. conf. 4. n. 16. vol. 2. sic jam in specie si quis renunciavit beneficio in manibus Superioris per viam transactionis, ut pars altera quippiam præster, non impletur ista conditione, beneficium suum reperere potest; imò propria auctoritate reassumere; saltem, si resignatio facta in manibus Papæ; sicut in simili de permutatione beneficiorum Laym. in c. cum pridem. de patris. n. 4. remittens ad seipsum l. 4. r. 2. c. 19. n. 7. §. huic etiam. Th. moral. ubi de permutatione.

4. De cetero requiri nihilominus ad hoc, ut talis redire possit, declaratoriam Superioris declarantis, ipsum redire posse, tradit Paris. cit. q. 14. n. 15. citans Ubertin. in repet. c. unic. de rer. permut. in 6. col. 17. ex Felin. in c. cum venerabilis. n. 21. eò quod in casibus, in quibus per resignationem non abdicatur jus, resignans possit agere spolio contra resignatarium, & restituitur, & potest redire, ut Sarin. decis. 41. l. r. cum communi, dum autem possessio occupata est, non potest propria auctoritate illam capere. Paris. cit. n. 15.

5. Porro an & qualiter, dum jus abdicatum est per resignationem, v. g. resignatario acceptante conditionem solvendi pensionem, non tamen postmodum eam decursam solvente, novum opus sit collatione ad regrediendum, dicitur infra. Illud hic tantisper observa, quod quoties quis redit ad beneficium cum nova collatione, quamvis recuperet omnia jura beneficii, onera & commoda; non tamen eandem antiquitatis prerogativam, adeoque nec jus optandi ratione antiquitatis, nec locum eundem, quem ante habuerat. Paris. cit. q. 14. n. 25. 26. 27.

Quæstio 276. An, si admissa per Papam resignatione, eaque acceptata a resignatario, hic literas expedierit in forma dignum, & his necdum justificatis & executis contingat eum mori, resignans possit redire ad beneficium;

Respondeo negativè: Quia eo ipso dicitur consumpta vacatio, quoad effectum simplicis institutionis resignantis, quod admissa sit per Papam resignatio, & resignatarius illam acceptarit; adeoque quod ad ipsum resignantem actus est perfectus & consummatus; adeoque urget dispositio textus c. si ex transmissa. de renunc. Lott. l. 3. c. 14. n. 51. & 52.

Quæstio 277. An resignans possit regredi ad beneficium, resignatario reperto minus idoneo?

Respondeo negativè: Juxta dicta aliis. Lott. cit. q. 14. num. 53; est enim etiam actus, quoad

ipsum resignantem perfectus, & conditio illa vel expressa vel subintellecta: Si beneficium illud certa illi persona conferatur: respicit factum Superioris habentis conferre; cum ab illius auctoritate actus totaliter dependeat; illud autem factum habetur satis pro impleto, quodcumque per ipsum non fiat, sed per eum, cui adimplendum, quod minus adimpleatur. Lott. n. 54. Neque in hoc admittenda distinctio, quam ponit Garc. p. 11. c. 3. n. 57. Ex doctrina glossæ in c. immotuit. de elect. v. ignorantiam. inter resignantem, qui non habuit, & eum, qui habuit probabilem causam reputandi resignatarium idoneum. Lott. nu. 55. licet enim dicta distinctio bene procedat ad effectum excusandi resignantem à dolo & peccato; non tamen applicatur rectè ad effectum, ut resignans regredi possit ad beneficium. Lott. n. 56. dum enim quis resignat ad favorem alterius, etiam si agere videatur cum Papa, ut certa persona & non alteri beneficium resignatum conferat, velle tamen id ipsum intelligitur ita, ut hoc obtineat, si habilis est; dum pacificentem in his, qua non explicarunt, consentent se conformare dispositioni legis, juxta L. quæra. §. inter locatorem. ff. locat. Lott. nu. 57. secus autem esse videtur, si quis resignasset sub conditione suspensiva, qua non posset purificari, nisi ex contingenti facti de futuro, veluti cum quis renunciavit ad favorem laici, adeoque jam inhabilis cum clausula: Ex nunc prout ex tunc, cum clericali charactere fuerit insignitus; cum enim tunc idem sentiat Papa, quod resignans, antequam talis fiat clericus, & ita habilis, resignans non abdicat à se jus, adeoque si dictus resignatarius interim moriatur ante institutionem, non censetur consumpta vacatio, sed resignans remanet cum suo beneficio; quia hoc casu clarè constat, papam non voluisse facere gratiam tempore rescripti sui, sed postquam ille esset clericus. Lott. n. 73. de cetero extra hunc casum conditionis suspensivæ, dum resignatarius tanquam inhabilis rejicitur per executorem, providebitur alteri ex vacatione adhuc per resignationem. Lott. n. 63. non tamen illi, quem designatus est de novo resignans; quia qui semel resignavit resignatione perfectâ, non potest amplius resignare. Paris. l. 1. q. 15. à nu. 1. quia talis resignans factâ resignatione quoad beneficium resignatum, jam habetur pro mortuo, juxta gl. in c. susceptum. de rescript. in 6. v. non morte. & C. Paris. conf. 93. p. 26. vol. 4. Lott. loc. cit. num. 72.

Quæstio 278. An, & qualiter comedatur regressus pensione non soluta?

Respondeo, de hoc fusè agendum infra, ubi de resignatione sub reservatione pensionis.

PARAGRAPHVS III.

Quænam beneficia possint resignari?

Quæstio 279. An beneficia omnia resignari possint, & quorum beneficiorum resignatio facile vel difficulter admittatur?

Respondeo ad primum: Beneficia omnia Ecclesiastica, sive curata, sive simplicia, sive majora, & dignitates, sive requirant residentiam, sive

sive non; adeoque cujuscunque sint generis & qualitatis, possunt resignari, nisi id specialiter jure aliquo scripto prohibeatur. Pirh. ad tit. de renunc. n. 12. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25 n. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 1. citans quam plurimos, ac dicens id colligi posse ex toto titulo de renunc. & expressius cit. q. 1. n. 130. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 125. dicens sic colligi ex generalitate textus c. admonet. de renunc. & c. 1. tit. eod. in 6. Pro ratione datur communiter illud vulgare desumptum ex l. penult. c. de pactis. & ex c. quam periculosum. 7. q. 1. quisque favori suo seu beneficio tam in temporalibus quam spiritalibus renunciare potest, nisi, ut addit Parisius, prohibeatur. Quod tamen minus recte applicari beneficiis Ecclesiasticis, ait Barb. loc. cit. utpote quorum resignatio non ex mera cedentis voluntate, sed ex legitima causa à Superiore admittenda dependet. Consequenter jam Paris. loc. cit. n. 3. ex Bellamer. de permutat. benef. in proamio n. 3. & de communi ait, beneficia omnia, nisi contrarium expressum, posse permutari.

2. Respondeo ad secundum in genere: Canonice & simplicium beneficiorum simplicium resignationes facilius, ordinariè & regulariter loquendo, admitti; parochialium non ita facile, difficilius verò adhuc praelaturarum habentium ordinariam & generalem jurisdictionem, v. g. Episcopatum, Abbatiarum, Praepositorum regularium. Laym. in c. admonet. de renunc. n. 3. verum de his omnibus accuratius in sequentibus.

Questio 280. An, & qualiter renunciari possit Papatui?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 4. citans quam plurimos. Laym. in c. quoniam. de renunc. in 6. ubi in Paraphrasi: summus Pontifex renunciare potest Papatui, tum maximè, si se insufficientem agnoscat ad regendam Ecclesiam universalem. Ità definitur Caestini. V. Præmissa deliberatione cum Cardinalibus, inter quos unus erat Bonifac. octavus Successor illius, Auctor cit. can. quoniam & c. ex qua constitutione Caestini V. à Bonifacio ejus Successore confirmata, & redacta inter decretales res hæc est admodum clara, ut in dubium amplius revocari nequeat, non obstantibus rationibus, quas aliqui in contrarium afferunt, & quarum 10. refert Jo. And. in cit. c. quoniam, seu i. de renunc. in 6. Paris. n. 19. subdens n. 20. ex eod. Jo. And. Gemin. Butrio & DD. communiter in cit. c. 1. hæsitandum non esse, an Papa sic statuere possit ob potestatis suæ plenitudinem. Proinde non obstat, quod aliàs objici solet, resignationem non posse fieri validè nisi in manibus Superioris; Papam autem non habere Superiorem; & si dicatur, Deum acceptare ejus resignationem, resignationem hanc fore incertam; cum nullo signo constet, Deum illam hæc & nunc acceptasse. Nam regula illa: resignatio debet fieri coram Superiore, solum locum habet in iis, qui Superiorem habent. Laym. in cit. c. quoniam. n. 1. pro simili addens, quòd regula quoque illa: nemo in propria causa potest esse iudex; fallit in principe, qui Superiorem non habet. Juxta quod docuit Th. mor. tr. 6. c. 2. n. 11. & certè necesse est dicere, quòd dum Papa abdicat se Papatui, Deus acceptet abdicacionem, seu tollat Pontificiam ab eo potestatem; ne si seculus contingeret, Ecclesia longo tempore à nullo vili Pastore gubernetur, dum uno se abdicante,

alius in ejus locum cum simili universali potestate substitui nequiret (dum tamen Ecclesia tales sufficit Pontificibus Papatui renunciantibus pro veris Pontificibus habet, & aliquoties habuit, & abdicantem validam renunciationem agnovit, ut videre est apud Paris. loc. cit. n. 10. & alios Ecclesia Scriptores) Laym. loc. cit. n. 2. uti & eadem ratione probari, hanc resignationem esse validam, ait ibidem Laym. Etsi fieret sine causa; quamvis n. 3. subdat, gravissimè peccatum Papam, si absque necessitate & causa renunciet Papatui; cum inter ipsum & Ecclesiam universalem sit ætissimum vinculum à Deo ipsi impositum, de quo videndus Jo. And. ad cit. c. quoniam.

2. Respondeo secundò: non tamen hujus renunciationis valor pendet à ratihabitione & acceptatione Ecclesiæ, ut videtur insinuare Paris. cit. n. 10. (nisi forte velit per hoc idem, quòd validam agnovit & judicavit, citra quòd valor ejus ab hæc ejus agnitione dependeret) siquidem Ecclesia etsi rogare possit Papam ad retinendum Papatui, ad hoc tamen eum cogere non potest, Laym. cit. n. 2.

3. Respondeo tertio: de cetero valebit, & licita erit dicta resignatio facta ex rationabili causa (quarum 3. videt apud Paris. à n. 22.) etiamsi intercesserit votum vel juramentum de non resignando. Paris. à n. 26.

4. Respondeo quarto: posse eum renunciare per procuratorem, ait idem Paris. n. 29. citans Bonifac. de vital. in Clem. unic. de renunc. n. 7. uti dicit evonisse in Gregor. XII.

Questio 281. An Cardinalatus & Patriarchatus resignari possint?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 32. citans Franc. in ca. de renunc. in 6. n. 3. Bertachin. in tr. de Episc. p. 1. l. 2. n. 25. Bursat. conf. 341. n. 20. l. 5. Est enim beneficium Ecclesiasticum. Paris. ibid. citans Selv. p. 1. q. 2. n. 53. Hojed. de incompat. p. 1. proam. n. 9. minùsque hæc dignitas annexa Cardinalibus, quam Papatui Papæ. Paris. loc. cit. n. 37. ex Franco ubi ante.

2. Respondeo ad secundum: etiam affirmativè. Paris. n. 38. cum sit beneficium Ecclesiasticum. Paris. n. 39. ex Selv. ubi ante. & Hojed. n. 7. Idem est de Primatu, qui & ipse est beneficium. Paris. n. 44. & 45. Porro coram quibus hæc renunciationes fieri debeant, dicitur infra.

Questio 282. An Episcopatus possit resignari?

Respondeo affirmativè: juxta expressum textum c. qualiter 7. q. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 53. si enim Papa, qui est sponsus Ecclesiæ universalis id potest, multò magis id poterit Episcopus sponsus Ecclesiæ alicujus particularis; quamvis de facili non sit admittenda talis resignatio juxta c. quam periculosum. 7. q. 1. Paris. n. 58. Laym. in c. cum post petitam. de Elect. ubi: Episcopus Episcopatu renunciare non potest sine Papæ licentiâ, quam ipse etiam facile non concedit juxta c. nisi cum pridem. 10. de renunc. n. 3. eò quòd Episcopi ætissimo & insolubili vinculo cum Ecclesiis astricti censeantur, Consequenter jam etiam Episcopi permutare poterunt Episcopatus. Paris. n. 59. ex Gemin. in c. unic. de rerum permut. in 6. dicens communem omnium in praxi receptam: non tamen possunt resignare in favorem, uti nec Papatui, Cardinalatus, Patriarchatus; sed